

Obr. 1. Nákres studovaného metabazitu. Bez analyzátoru. h = Fe-obecný amfibol, c = cummingtonit, p = plagioklas.

Literatura

- Fediuková, E. a kol. (1987): Základní geologická mapa České republiky 1 : 25 000 list 14-242 Bělá pod Pradědem s vysvětlivkami. – MS Čes. geol. Úst. Praha.
- Fediuková, E. (1995): Grunerit - nový minerál metamorfítů Hrubého Jeseníku. – Geol. Výzk. na Moravě a ve Slezsku v r. 1994. MU Brno.
- Cháb, J. et al. (1986): Mineral assemblages of metamorphosed mafic rocks of the biotite zone, the Devonian of the Hrubý Jeseník Mts. – Proc. 13th IMA Meet. Varna, 505–525, Sofia.
- Kisch, H.J. - Warmaars F. W. (1969): Distribution of Mg and Fe in cummingtonite - hornblende and cummingtonite - actinolite pairs from metamorphic assemblages. – Contr. Mineral. Petrol., 24, 245–267. Berlin - New York.
- Mottana, A. et al. (1994): Cummingtonite in amphibolites of the South-Alpine Basement Complex. (Upper Lake Como region, Italy); its relationships with hornblende. – Mineral. Petrol., 51, 67–84. Vienna - New York.
- Souček, J. (1989): Petrologie silesika. – MS PřFUK Praha.

Geohelp, Na Petřinách 1897, 162 00 Praha 6

VÝZKUM KVARTÉRNÍCH SEDIMENTŮ NA ÚZEMÍ MAPY 25-33 UHERSKÉ HRADIŠTĚ

RESEARCH OF QUATERNARY SEDIMENTS IN THE REGION OF THE SHEET 25-33 UHERSKÉ HRADIŠTĚ

Pavel Havliček

Middle Moravia, Quaternary, Stratigraphy

V letech 1993–1994 jsme prováděli mapování v okolí Uherského Hradiště. Na území mapového listu Uherské Hradiště 25-343 zasahují tyto geologické jednotky:

- flyšové pásmo Karpat (magurská skupina příkrovů, račanská jednotka - svrchní křída - paleogén);
- sedimenty Výdeňské pánve (pannon, svrchní miocén - pont ?); a sedimenty kvartéru, na jejichž výzkum jsem se zaměřil.

V průběhu kvartéru byl značně ovlivněn a dotvořen morfologický ráz území. Střídání erozní a akumulační činnosti Moravy, Olšavy a jejich přítoků včetně neotektonických pohybů, ukládání fluviálních, eolicích a deluviálních sedimentů dotvořily spolu s denudací dnešní relief.

Do spodního pleistocénu řadíme reliky fluviálních písčitých štěrků v relativních výškách 30-55 (60) m, zjištěné

pouze vrty pod colickými a svahovými sedimenty u Velehradu (b. 55-60 m), jz. od Jalubí (b. 60 m), mezi Kudlovicemi a Spytihněví (b. 30-35 m), z. a sz. od Uherského Hradiště - Starého Města (b. 30-40 m) a u Havřic v cihelně (b. 40-50 m). Ve valounovém materiálu převládají písčité štěrky, s valouny flyšových pískovců a křemenc a v těžké frakci opakní minerály nad granátem a staurolitem; poměrně značné zastoupení zirkonu (11 %) na rozdíl od mladších terasových akumulací.

Fluviální sedimenty středního pleistocénu jsou zachovány ve 2 terasových úrovních. V relativní výšce 15-25 cm (mindel) převládají ve valounovém materiálu flyšové pískovce s černou patinou a silicity. Na levém břehu Olšavy se zachovaly mezi Valeticemi a Kunovicemi drobné relikty zahliněných písčitých štěrků střednopleistocenného stáří (mindel ?) s relativní výškou báze 15-25 m. Ve valounovém materiálu převládají flyšové pískovce. Jsou často z velké části zakryty sprášemi. V těžké rakci převládají opakní minerály (35-62 %) nad granátem (5-27 %) a staurolitem (5-16 %).

V relativních výškách s povrchem +12 až +14 m a bází 0 až +7 m je významná morfostratigrafická úroveň (tzv. hlavní terasa). Ve valounovém materiálu je již typický morávní materiál (křemen, krystalické břidlice, horniny české křídy, méně flyšové sedimenty); v těžké frakci jsou hlavními minerály granát, staurolit, amfibol a opakní minerály (Minaříková 1982).

Ve vrchním pleistocénu sedimentovaly fluviální písčité štěrky a štěrkovité písky v údolních nivách Moravy, Olšavy a jejich přítoků; resedimentace těchto štěrků a písků pokračovala místy až do holocénu. Ve valounovém materiálu převládají opět křemen, krystalické břidlice, flyšové sedimenty, granitoidy nad horninami české křídy a vyvřelinami, v těžké frakci pak granát nad staurolitem a opakními minerály. Popsané sedimenty jsou kryty 2-6 m mocnými povodňovými hlínami, místy se subfossilními půdami.

Na povrchu údolních niv jsou častá slepá ramena, vyplňená organickými sedimenty, převážně svrchnoholocenného stáří.

Písčité štěrky výplavových kuželů jsou převážně spodno - středno - pleistocenného stáří v Boršicích u Buchlovic mezi Spytihněvem a Uherským Hradištěm - Starým Městem. Eolická a deluvioeolická sedimentace je deložena v průběhu celého pleistocénu, jak dokládají sprášky s fosilními půdami PK I-V (býv. cihelna Polešovice) a naváte písky jak uvnitř spodno- a střednopleistocenných štěrků výplavového kuželes v Boršicích u Buchlovic, tak nejmladší svrchnopleistocenní až holocenní písky u Polešovic.

V oblastech s převahou jílovitých a sprášových sedimentů vznikaly v průběhu celého kvartérů deluviální písčité hlíny a hlinité písky, v území s převahou flyšových pískovců deluviálními hlinitokamenitými sedimenty, místy s bloky odolnějších pískovců.

Nejmladšími uloženinami na území listu jsou 1-5 m mocné antropogenní sedimenty, místy datované již od 13. stol. n. l. (historické jádro Uherského Hradiště a Uherského Brodu).

Literatura

- Havlíček, P. et al. (1994): Vysvětlující text k základní geologické mapě Uherské Hradiště 25-33. – Archiv ČGÚ, Praha.
Minaříková, D. (1982): Petrografie kvartérních sedimentů severní části Dolnomoravského úvalu. – Sbor. geol. Věd, Antropozikum, 14, 95-126. Praha.

Český geologický ústav, Klárov 3, 118 21 Praha 1

GEOLOGICKÝ A PALEONTOLOGICKÝ VÝZKUM NA ÚZEMÍ MAPY 34-22 HODONÍN

GEOLOGICAL AND PALEONTOLOGICAL INVESTIGATION IN THE REGION OF THE MAP SHEET 34-22 HODONÍN

(34-22 Hodonín)

Pavel Havlíček - Jiřina Čtyroká

South Moravia, Tertiary, Quaternary sediments, Macrofossils, Microfossils, Stratigraphy

Při geologickém mapování a revizi kvartérních a terciérních sedimentů na listu Hodonín, jsme zpracovali i nové profily u Žeravic, Milotic, Ratškovic, Vacenovic a Strážnice.

V Žeravicích je za vinnými sklepy (kota Kocoury) odkryto 3m mocné sprášové souvrství s fosilním interglaciálním půdním horizontem B a půdním horizontem A, patrně v paraautochtonní pozici. Z podložních zelenošedých, jemně až středně zrnitých písků a prachů byl proveden i paleontologický rozbor.